

РЕШЕНИЕ

№ 1448

гр. Русе, 18.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – РУСЕ, VII ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на осемнадесети септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Мария Г. Д.

при участието на секретаря Дарина Сп. Великова
като разгледа докладваното от Мария Г. Д. Гражданско дело №
20234520101109 по описа за 2023 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по искова от Е. П. Д., ЕГН *****, от с. *****, чрез адв. К. Б. от АК-Русе, против „*****“ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. *****, партер, представлявано от П.С.С.. Предявен е установителен иск: Да се приеме за установено, че Договор за потребителски кредит № 5562 от 25.04.2019 г., сключен между страните, е нищожен поради противоречието му с разпоредбите на ЗПК, ЗЗП и ЗЗД, на основание чл. 26, ал. 1 от ЗЗД вр. с чл.11 ал.1 т 10 и чл. 19, ал.1 от ЗПК вр. с чл.22 от ЗПК; съединен в условията на евентуалност с иск: Да се приеме за установено, че клаузата на чл. 3, ал. 2 от ДПК, в която е възложено задължение в тежест на ищцата да заплати сума в размер на 176.40 лв. - възнаграждение за поръчител при непредоставено обезпечение, както и клаузата, в която размерът на договорната лихва е фиксиран на 21,55%, както и клаузата, в която в тежест на ищцата е възложено заплащане на еднократна такса за експресно одобряване на документи при усвояване в размер на 5% върху главницата са нищожни на основание чл. 26, ап. 1 пр.3 от ЗЗД, чл.143 ал.1 от ЗЗП и чл.146 от ЗЗП.

В срока за отговор ответното дружество е подало отговор, чрез адв. Х. М. БАК, който моли да се отхвърлят предявените иски като недоказани и неоснователни, като претендира да му се присъдят направените съдебни разноски.

В съдебно заседание ищцата не се явява, не се представлява, депозирана е молба-становище от пълномощника ѝ адв. К. Б., с което заявява, че поддържа

предявените искове, представя справка за задълженията, от която е видно, че ищцата е изплатила и погасила изляло задълженията си по кредита, в т.ч. и сумата 176,40 лева допълнителен пакет услуги и такса поръчител и Справка от ТР, от която е видно, че „Гаранционен Фонд България“ ЕООД е дъщерно дружество на „*****“ ЕООД, тъй като ответникът притежава 100 % от капитала на поръчителя-гарант. И двете дружества са регистрирани на един и същ адрес и имат един и същ управител. Излага доводи по същество. Претендира, направените по делото разноски.

В съдебно заседание ответника не се явява, не се представлява, депозирано е становище от адв. Е. К. от АК-Бургас, като процесуален представител на „*****“ ЕООД, с което заявява, че поддържа отговора на исковата молба. Заявява, че сумите по посочения договор са погасени посредством рефинансиране с кредит, който не е обслужван към настоящият момент. Предвид характера и предмета на спора, счита за ирелевантно събиране на доказателства в тази насока. Моли да се постанови съдебно решение, с което да се отхвърли претенцията на ищцата като неоснователна и недоказана.

Съобразявайки становищата на страните, събраните по делото доказателства по вътрешно убеждение и приложимия закон, съдът прие за установено от фактическа страна, следното:

Безспорни са обстоятелствата по делото, че ищцата е сключила с ответното дружество „*****“ ЕООД, Договор за потребителски кредит № 5562 от 25.04.2019 г., съгласно който получила заемната сума в размер на 300 лв., при ГПР - 46,72%, фиксиран годишен лихвен процент на заема - 21,55%, лихвен процент на ден - 0,06%, с брой погасителни вноски - 6, дължими ежесмесечно, с размер на погасителната вноска - 53,19 лв., такси по кредита - 5% върху главницата /или допълнителни 15,00 лв./ - еднократна такса за експресно одобряване на документи при усвояване, възнаграждение за поръчител - 176,40 лв. Съгласно чл. 3 от договора, заемателят се задължава в срок от 48 часа от подписване на договора да предостави на заемотателя обезпечение на задълженията му чрез поръчителство на две лица, отговарящи на конкретни изисквания или банкова гаранция, като в случай на неизпълнение на това задължение заемателят дължи възнаграждение за одобрен от кредитодателя поръчител в размер на 176,40 лв., която сума да се разсрочи и да се заплаща на равни части към всяка от погасителните вноски. Обща сума, дължима по кредита /без възнаграждението за поръчител и първоначалната еднократна такса за одобряване на документи/ - 319,14 лв., а с включено възнаграждение за поръчител и еднократна такса за експресно одобряване на документи - 510,54 лв.

Видно от представения по делото Договор за допълнителни услуги към Договор за потребителски кредит № 5562 от 25.04.2019 г., се уговаря между страните финансиране, разсрочване и заплащането на поръчителя на сумата, която се дължи от

клиента за възнаграждението по договор за поръчителство за кредита за срок от 6 м. по 29,40 лв. общо 176,40 лв.

Установената фактическа обстановка налага следните правни изводи:

Изхождайки от предмета на договора за паричен заем Договор за потребителски кредит № 5562 от 25.04.2019 г., и страните по него – физическо лице, което при сключване на контракта действа извън рамките на своята професионална компетентност, и финансова институция по смисъла на чл. 3, ал. 1 от ЗКИ, предоставяща кредита в рамките на своята търговска дейност, съдът приема, че процесният договор има характеристиките на договор за потребителски кредит, чиято правна уредба се съдържа в действащия ЗПК, в който законодателят предявява строги изисквания за формата и съдържанието на договора за потребителски кредит, уредени в глава трета, чл. 10 и чл. 11.

Атакуваният в настоящото производство договор за паричен заем нарушава разпоредби от ЗПК, поради което е недействителен.

В него е визиран годишен процент на разходите, като абсолютна процентна стойност - 46.72 %. Не са посочени взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на ГПР по определения в Приложение № 1 начин, каквото е изискването на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК. Съобразно разпоредбата на чл. 19, ал. 1 от ЗПК, ГПР изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи (лихви, други преки или косвени разходи, комисионни, възнаграждения от всякакъв вид, в т. ч. тези, дължими на посредници за сключване на договора), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит. В договора липсва конкретизация относно начина, по който е формиран посоченият ГПР, което води и до неяснота относно включените в него компоненти, а това от своя страна е нарушение на основното изискване за сключване на договора по ясен и разбираем начин (чл. 10, ал. 1 ЗПК). Действително в чл. 2, ал. 1, т. 8 е указано, че ГПР на заема не включва възможни разходи за събиране на вземането, лихви за забава и неустойки за неизпълнение. При липсата на данни за наличие на други разходи по кредита, може да се направи извод, че единственият разход за потребителя е предвидената в договора възнаградителна лихва и при това положение, не става ясно как е формиран ГПР от 46.72 %, т. е. какво друго е включено в ГПР извън фиксирания годишен лихвен процент — 21,55%. Неясното определяне на ГПР е самостоятелно основание за нищожност на договора, съгласно чл. 22 ЗПК.

В чл. 11, ал. 1, т. 11 от ЗПК е предвидено, че кредиторът дължи да включи в съдържанието на договора за потребителски кредит условията за издължаване на кредита, включително погасителен план, съдържащ информация за размера, броя, периодичността и датите на плащане на погасителните вноски. Т. 12 от същата норма определя какво следва да е съдържанието на погасителния план – планът трябва да

съдържа разбивка на всяка погасителна вноска, показваща погасяването на главницата, лихвата, изчислена на базата на лихвения процент и когато е приложимо допълнително разходи. В договора не се съдържа погасителен план със законово установеното съдържание, като само е посочен паричен размер на вноската и дати на плащане, без да е ясно какво точно ще се погасява с нея. Ирелевантен в случая е фактът, че както лихвения процент, така и ГПР са определени като фиксиран процент от общата сума, тъй като от тази уговорка не може да се извлече информацията за размера на включените в месечната погасителна вноска суми за главница, лихва и такса ангажимент. Остава неизяснен въпросът дали и тези суми са с фиксиран размер във всяка погасителна вноска или първо се заплащат таксата за ангажимент и лихвата и едва тогава се изплаща главницата. Тези данни имат съществено значение за изчисляване на дължимите лихви и разноски по обслужване на кредита, тъй като за база на изчислението им ще служи неизплатената част от главницата. Дори са се приеме, че кредитополучателят е изначално наясно какъв е процентът на оскъпяване на кредита, това не освобождава кредитодателя от задължението, вменено му с императивна правна норма от ЗПК, да информира своя съконтрагент за условията за заплащане на месечната погасителна вноска и за това каква част от главницата ще бъде платена с всяка месечна вноска и каква част представлява т. нар. "оскъпяване" на кредита. Неспазването на изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 11 и т. 12 от ЗПК също е самостоятелно основание за нищожност на договора, съгласно чл. 22 от ЗПК.

По отношение уговорените обезпечения по чл.3 от договора и договорено възнаграждение от 176,40 лв. за посочен от кредитодателя поръчител по Договора за допълнителни услуги: Съгласно чл.145, ал.1 ЗЗП неравноправната клауза в договор, сключен с потребителя, се преценява, като се вземат предвид видът на стоката или услугата - предмет на договора, всички обстоятелства, свързани с неговото сключване към датата на сключването, както и всички останали клаузи на договора или на друг договор, от който той зависи.

Съдът счита, че посочената сума, касае предоставяне на допълнителни услуги, и те следва да бъдат включени в годишния процент на разходите, тъй като това са възнаграждения по самия договор за потребителски кредит по смисъла на чл. 19, ал. 1 ЗПП, но в случая това не е сторено.

От представения по делото договор за потребителски кредит се установява, че в посочения годишен процент на разходите е включена само договорната лихва и такса за експресно одобряване на кредита 5%, но не и възнаграждението за поръчителство, предвидено в самия договор, като при включването му, ГПР значително се завишава. Тези обстоятелства относно включените в ГПР компоненти следва да бъдат ясно посочени при сключване на договора, за да може потребителят да прецени дали да сключи договора за кредит при така определените условия за връщането на заестата

сума.

Съобразно гореизложеното, кредитното правоотношение между страните се явява недействително на основание чл. 22, вр. чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК и като такова не е в състояние да породи присъщите за този тип сделка правни последици, поради което и искът следва да се уважи изцяло.

Предвид изложените по-горе мотиви, съдът приема, че процесния Договор е недействителен. Съгласно разпоредбата на чл.23 ЗПК, „когато договорът за потребителски кредит е обявен за недействителен, потребителят връща само чистата стойност на кредитите, но не дължи лихва и други разходи по кредита“. От представената справка за задълженията, издадена от ответното дружество, е видно, че ищцата е изплатила и погасила изцяло задълженията си по кредита, в т.ч. и сумата 176,40 лева допълнителен пакет услуги и такса поръчител, предвид което няма дължими по този договор суми и искът следва да се уважи изцяло.

Поради уважаването на главния иск съдът не следва да се произнася по предявения евентуален такъв за прогласяване нищожността на отделни клаузи от заемния договор.

На основание чл. 38, ал. 2 от ЗА, предвид уважаването на предявения иск, ответникът следва да бъде осъден да заплати на пълномощника на ищцата - адвокат К. Б. адвокатско възнаграждение за оказаната от нея безплатна правна помощ в размер на 400 лева, изчислен съгласни предвидените минимални размери в чл. 7, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1/09.07.2004 г.

На основание чл. 78, ал. 6 от ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати по бюджетната сметка на Районен съд – Русе държавна такса за производството по делото в размер на 50 лева /опредЕ. по чл. 69, ал. 4 от ГПК 4% от стойността на договора/.

Мотивиран така и на основание чл. 235 и сл. от ГПК, съдът

РЕШИ:

ПРОГЛАСЯВА НИЩОЖНОСТТА на Договор за потребителски кредит № 5562 от 25.04.2019 г. и Договор за допълнителни услуги към него от същата дата, сключен между „*****“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление:гр.*****, ет. партер, представлявано от П.С.С. и Е. П. Д., ЕГН *****, от с. *****, на основание на осн. чл.26, ал.1, пр.1 ЗЗД вр. чл.22 вр. чл.11, ал.1, т.10 ЗПК, поради противоречие със закона.

ОСЪЖДА „*****“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление:гр.*****, ет. партер, представлявано от П.С.С. да заплати на адвокат К. И. Б. от РАК, с адрес:гр.*****, партер сумата от 400.00 лв. – представляваща

дължимо адвокатско възнаграждение за оказаната на Е. П. Д., ЕГН *****
безплатна адвокатска помощ по настоящото производство.

ОСЪЖДА „*****“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на
управление: гр. *****, ет. Партер, представлявано от П.С.С. да заплати по сметка
на Районен съд-Русе държавна такса в размер на 50.00лв

РЕШЕНИЕТО подлежи на въззивно обжалване пред Окръжен съд- Русе в
двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Русе: _____